

- Актуално
- Без категория
- Бизнес
- Братя по перо
- България
- Град
- Коментар
- Любопитно
- Обяви
- Свят
- Спорт
- Четиво

Поместени в Интервю

Лорен Броди от Ню Йорк събра изгубената българска музика

Публикация от 19 септември 2010

Лорен Броди е родена в Ню Йорк. Завършва класическа музикална академия със специалност "Пиано". Неведомите пътища на съдбата я отвеждат на онзи масив скала, наречен Балкани в България - страна със странно звучащо име за хората от другия свят. По онова време "Желязната завеса" е тотално спусната, но тя се оказва едва ли не копринен воал за упоритото американско момиче, тръгнало да изучава най-ценното съкровище на този изстрадал народ - неговата музика и фолклор.

Интервю на Живко ТЕНЕВ

- Кога за първи път научи за България и реши да посети страната?

- Като малка майка ми и баща ми ме водеха по клубове в Ню Йорк, където се пееха и танцуваха песни от цял свят. Първите ми впечатления за българския фолклор са именно от посещенията в тези клубове. По-късно завърших музика със специалност пиано, но интересът ми към тази музика остана в мен. Първия път когато дойдох в България беше през 1969 г. Кацнах в София и прекарах тук известно време. Най-напред си купих плочи с народни песни и веднага отидох в Родопите. Отправих се нататък, защото преди това бях слушала изпълнения от този район и бях силно впечатлена от тях. Най-силно ме омая певицата Надежда Хвойнева, която е родена в смолянското село Левочево. Бях силно запленена от нейния глас и от самото звучене на родопската песен изобщо. Именно тези неща ме насочиха най-напред към Родопите. Освен грамофонните плочи, при първото ми посещение в България се снабдих и с една гъдулка.

- Какво се случи след завръщането ти в щатите?

- Върнах се в Ню Йорк и оттам нататък аз не знаех нито български, нито как се свири на този инструмент. Преди съм свирила на цигулка и това ме подтикна да се ориентирам към гъдулката. Може би затова ми се видя интересна като инструмент. Докато още бях в България за малко успяха да ми покажат как се държи гъдулката и технически горе-долу как се свири с лъка. Аз, разбира се, не можах да разбера нищо от тези обяснения, но продължих да опитвам да се науча да свиря. Без да знам български език пусках плочи и със слушалки на ухото се опитах да доловя някакъв текст. Без да знам за какво става въпрос, съм повтаряла срички, само и само да науча някои песни, естествено с много грешки в текстовете. Например слушах някаква песен, в която се пееше "Ти дали си гъркиня, дали си от Кивина", аз тоя текст го разбрах като "Лили от Пирин". Допускала съм много грешки от незнанието на езика, обаче се оказах много упорита и една цяла година се мъчих да науча повече за българската граматика и да се науча да свиря на гъдулката.

- Всичките тези усилия дадох ли някакъв резултат?

- Да, разбира се, по някаква случайност през същата тази година се запознах с един човек, който имаше приятел в Комитета за Славянска култура. Този комитет беше създаден за да поддържа контакти с българи по цял свят. Срещнах се с тези хора и те видяха, че аз много се интересувам, че дори съм се занимавала и решиха да ми отпуснат стипендия да дойда да уча в България. Стана така, че от 1971 до 1973 г. бях стипендиант на Славянския комитет в Музикалната академия в София, където попаднах на един много добър професор – Стоян Джуджев. Той е много известен не само в България, но и в целия свят.

- Как премина обучението ти в България?

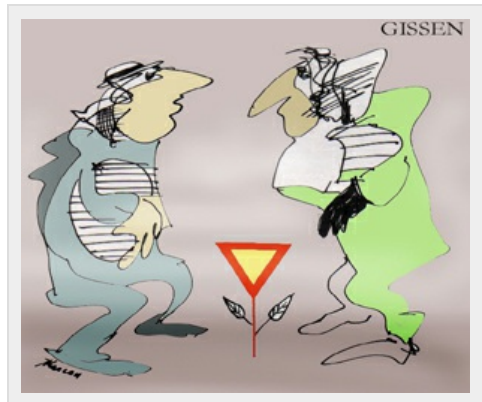
- Докато бях в България започнах да издирвам гъдулари. Нали се учех да свиря на гъдулка и обиколих почти цялата страна. Чувала бях за най-добрия гъдулар в България – Янко Петров, който е роден в гълбовското село Априлово. Не успях да се срещна с него, но няколко пъти разговарях със съпругата му. Дори мисля, че все още пазя записите от тези разговори някъде в своите архиви.

- Кое ти беше по трудно да научиш – българския език или българската музика?

- Еднакво трудни са и двете неща. Аз и до ден днешен се опитвам да усъвършенствам едновременно езика и познанията си по български фолклор. Отдавна вече не свиря на гъдулка, минах на акордеон. Да се свири и да се изпълнява българската музика както трябва вече е много трудно. Изисква се много голяма техника, много тънкости има в тази музика, което може би вече не е по силите ми. Аз почти 40 години се занимавам с тази музика и съм постигнала някакъв успех обаче не е това, което знам, че трябва да бъде. Това е и си остава едно голямо предизвикателство в моя живот.

- Има ли място българската музика в един град като Ню Йорк и може ли да се смята, че ти си един посланик на българската музика там?

- В Ню Йорк има място за музиката от целия свят, в това число и за българската. Ще бъде откровена обаче и ще ви кажа, че не е възможно да си изкарвам хляба от това нещ. Това за мен е едно, как да

Интервю

- Полезни връзки
- Boston cartoons
- Creative Clusters
- Diana Teneva
- Euro-Bulgarian centre
- P.C.Rath Memorial
- Дикако Дзеджон
- Добрич-европейско село
- Дом на хумора - Габрово
- Картина в стих
- Литературен свят
- Нов живот
- Община Ардино

Новини за месец						
С	Е	П	Т	Е		
П	В	С	Ч	П	С	Н
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			
«	А	В	Г			

кажа – нещр като призвание. Това обаче не ми е професия. Аз се издържам като акордьор на пиана, казаха ми, че съм завършила класическа музика с пиано и теория.
След като се захванах с българска музика, аз станах основателка на първия битов оркестър в САЩ. Този оркестър беше създаден всъщност през 70-те години в Лос Анджелис. Отидох там за да участвам в един състав, който бе за народни танци от цял свят. Мен ме поканиха в този ансамбъл заради това, че знаех и можех да изпълнявам българска музика, че свира на гъдулка и пея български песни. Живях там една година и с няколко други музиканти основахме оркестър "Питобули", на името на легендарния войвода от Пиринския край. Този оркестър всъщност е първият в Америка, изцяло битов оркестър с български народни инструменти. И със записите, които сме направили тогава с този оркестър, където аз свирех на гъдулка и пеех български песни дойдох в България през 1970 г. С тези записи отидох в Славянския комитет в София и показах с какво съм се занимавала през този период. Тогава те са преценили, че интереса ми към българската музика и българския фолклор е достатъчно сериозен. Затова ми беше и отпусната стипендия, да продължа да се занимавам в България на местна почва.

- Какво беше отношението на българската държава към тебе по това време, знаем, че тогава все пак съществуваше "Желязна завеса"?

- Те гледаха на мене може би, като на някаква агитка за българската политика и начин да се насърчава българщината в чужбина. По онова време, както е известно, имаше отрицателно отношение към Запада и чужденците. След като пристигнах от Америка, първоначално имаше много хора, които не искаха да контактуват с мен, защото това можеше да се изтъква по различни начини в определени среди. Има много случаи, когато хора са отказвали да говорят с мен, защото в това виждаха политически момент, а аз се явявах човек от Запада. Други след контактите си с мен са били привиквани в полицията и в Държавна сигурност и са били разпитвани за какво са говорили с мен. Контактите по онова време бяха много, много трудни.

- А обратния момент, когато се върна в САЩ как се отнасяха с теб?

- Не е имало чак такива проблеми, но все пак хората ме гледаха учудено и ме питаха "Какво търсиш там?", "Къде се намира България?", "Каква е тази държава?", "Каква е тази музика?". Разбираха ме само в онези тесни кръгове, където вече споменах, че майка ми и баща ми са ме водили. Тези хора са ме разбирали какво търся и какво искам.

- Сега си горда българска снаха, нещата вече по-различно ли стоят а и времената се попромениха?

- Вече всичко стои по друг начин. Хората не се плашат, когато контактуват с мен, обаче има хора, които не могат да разберат моя интерес към старите работи. Защото аз например се интересувам същр и от музиката създавана преди 9-ти септември 1944 г. Това са записите на стари грамофонни плочи от 1940 примерно до 1950 г. През 1990 г. бях в България за една година, защото получих от Фондация Фулбрайт стипендия да изследвам старата грамофонна индустрия на България. Това всъщност обхваща преиода отпреди 9-ти септември 1944 г. Като се опитвах да обясня на различни колеги – фолклористи и музиколози, че аз се интересувам от старите плочи, които са били издавани на музикалния пазар по онова време, всички те ме гледаха с някакво много голямо учудване. Питаха ме за какво търся тези отпадъчни материали, че това едва ли не, не представлява никакъв интерес. Моят отговор беше, че това са комерсиални неща, но това са и търговски моменти. Те са ходили да записват стари баби на село за да се съхрани селската музика. Всичко това е чудесно и трябва да се направи. Магнетофонът обаче е влязъл в употреба през 55-та година. Хубаво, това е чудесно от 55-та година нататък, отиваш на село записваш всичко, което се свири. Но преди това? Къде е документацията? Как е звучало това нещр, което се е пяло? За какво са мечтали хората, за какво са се вълнували? Няма звуков материал. И аз им казвам, че именно затова тези плочи са ценни, защото това е един звуков материал. Какво се е свирило и пяло от началото на века до 55-та година, когато вие вече започнахте да записвате. Обяснявам, обяснявам, обяснявам и не мога да разбера защо не ме разбират и ме гледат все едно, че съм паднала от Марс.

- Колко български песни занеш?

- Не знам! Навярно са стотици. Само старите плочи, които притежавам са около 1200-1300. Да не говорим за народните песни, които съм слушала по места от събори, изпълнители. Много съм слушала, много съм събирала, много съм мислила и много съм се старала да направя своя принос към тази история, така, че да остане нещр, което иначе нямаше да се запази. Защото може би, някой път, човек идвайки в една среда вижда какво липсва. Тези хора, които живеят тук не могат да разберат, че това е ценно нещр и че това е голяма дупка в историята на тази музика.

- Какво възнамеряваш да правиш с целия този материал, който си успяла да събереш?

- На 14-ти септември излезе една колекция с 4-ри диска, които са издадени в Англия. В тях са събрани 100 записа от периода 1905 – 1950 г. С излизането на тази колекция искам местните хора, най-вече за това го правя за България, да знаят и да запомнят каква е била музикалната култура в този период, който по една или друга причина остава недостъпен за съвременниците. Защото някой политик е решил, че това са отпадъчни материали, които са прозападни и капиталистически. Няма значение, защо е било затрито, но аз искам да възстановя този звуков материал и да запълня дупката на изгубената българска музика. Нека чрез тях, всеки българин, който иска да може да се запознае с музикалната култура на своя народ от този период. Да може да слуша тези дискове и да казва, че сега разбира какво е било в миналото и като зачитаме онова, което е било в миналото да знае какво предстои в бъдещето.

- Откъде ще могат да се купят тези дискове?

- Тези дискове за хората, които живеят в Америка и Канада имам създаден уеб сайт - songofthecrookeddance.com, където могат да влязат и да си поръчат. За България това може да направи всеки, който има достъп до Европейския сайт на Амазон, откъдето сащр могат да си ги набавят. Няма фирма, дистрибутор за разпространението на дисковете в България. Работя в момента по този въпрос, но дали ще мога да постигна подобно споразумение, все още не мога да кажа. Това е много труден момент.

- С какво те обогати българската музика и българският фолклор?

- Аз обичам музика от цяла България. За мен Родопите са вратата през която съм влязла в българската музика и винаги ще останат на първо място. Обичам родопската музика, може би и затова, че моят съпруг има родопски корен и винаги ще се чувствам съпричастна към Родопите. Обичам същр така тракийската, шопската, странджанската музика.

Община Стамболово

Парк Беллика

Перперикон-Мелпомена

Сватбена агенция "Да"

Информация:

Вход

Има семинари за българска музика, които се организират в щатите може би вече 30 години, където аз преподавам. На някои от тези семинари успях да се запозная с много известни български музиканти. Свирила съм в оркестър с големия български акордеонист Иван Милев, който е от Хасково. Две години свирех с неговия оркестър, с който съм пиала. Спомням си, че заедно участвахме в един фестивал в Милано, където се запознах със Стефка Съботинова. Познавах се с Атанас Вълчев и Мишо Маринов, както и всички музиканти от оркестъра на Българското радио. Свирила съм също с Коста Колев, Иван Шибилев, Янка Рупкина, Вълкана Стоянова. Не мога да не спомена, как покрай това, че събирах стари записи попаднах на много стари записи на Вълкана Стоянова. И понеже се познавам с нея още от първото ми идване, аз реших всичко каквото съм събрала от нея на стари грамофонни плочи да презапиша на лента и да ѝ ги дам, понеже нямах представа тя дали ги има. През 1999 г. отидох да я видя и тя като ги чу се разплака. Това бяха записи, правени, когато тя е била на 17 години. Показа се, че тя не е имала нито един запис от онова време. Плакахме и двете, защото целия този труд който съм положила не е за да стана богата. Аз го правя защото обичам тази музика и виждам, че в България просто няма кой да се сети да направи това. Да запази всичко това - това е едно съкровище, то е миналото и то е нещц което трябва да се знае, а всеки, който обича тази музика, тя да бъде достъпна за него. И като видях нейната реакция за това, което с много труд съм събрала, просто забравих за всички мъки, неприятности и годините, когато съм полагала усилия да науча български, да свира на гъдулка и най-вече това как хората не са ме приемали заради това, че съм от Запада или други, които са смятали, че аз от това ще направя милиони. Изведнъж всичките мои усилия сякаш се оправдаваха, като върнах лично на Вълкана Стоянова онова, което тя не може да има.

- Кой е все пак твоя музикален кумир в България?

- Надежда Хвойнева беше моят кумир. При първото ми идване през 1969 г. отидох в Ансамбъл "Филип Кутев". Те репетираха на площад "Славейков". После отидох на площад "Баба Неделя", където тогава репетираха оркестъра и хорът на Българското радио. По това време Надежда Хвойнева беше в хора. Естествено бях слушала нейни песни и съм се опитвала да имитирам нейния глас. За мен това запознанство беше невероятно събитие. Тя дори ме заведе на някакъв събор в нейното родно село Левочев край Смолян. Пътувахме с моята кола, по това време аз имах кола, но за мен тя беше истинска богиня.

- Ко е нещото с което България те впечатли най-много в отрицателен смисъл?

- Когато се върнах за пореден път в България през август 1990 г. по проект на фондация Фулбрайт за да събирам стари плочи и да проуча основно събрания материал. Влизам в София и какво мислите заварвам – 10 километра опашка за бензин, празни магазини. Аз бях със статут на временно пребиваващ чужд гражданин. В магазините нямаше храна, но малкото която можеше да се намери се раздаваше срещу купони за местните хора. Аз не съм никаква и на мен не ми се полагаха купони. Хубавото беше, че имах автомобил, който беше дизел, а за нафтата тогава нямаше ограничения. Качих се на колата и отидох до Солун за да напазуравам и да има с какво да се храня.

- Ти определено познаваш и двете лица на България. Как я намиращ в момента, след 20 години преход?

- Все още понятията ми са малко объркани. Тук демокрацията се равнява на капитализъм. Това обаче са две отделни понятия – едното е в рамките на политическата система, другото е в икономическата.

- Тази демокрация тук има ли нещо общо с демокрацията в САЩ?

- Не бих казала. Съжالياвам за отговора. Да ви кажа честно, аз съвсем не съм възпитана от промените – и в хората, и в обстановката и във всичко.

- Няма как да не те попитам и за едно явление, което е рожба на последните години- попфолка, какво е мнението ти за тази музика?

- За мене това няма нищц общо с ценностите на тази държава. Това е музика на примитивите. Не мисля, че поп фолка и чалгата представлява днешна България и хората, които живеят в тази държава. Това са търговски моменти, които не отговарят на истината, според мене.

Публикация в [Интервю](#) [Коментари \(0\)](#)

Млада кърджалийска дизайнерка с нестандартна концепция за модата

Публикация от 07 септември 2010

Интервюто взе Ресмие МЮМЮН

Младата дизайнерка Петя Атанасова успя да предизвика широк обществен интерес в Кърджали с дебютната си изложба „Кукли на булеварда“. Тя представи концепцията си за това как обличането може да се превърне в истински спектакъл. Петя е част от голямото семейство на Артдвижение КРЪГ, което подава ръка на всеки млад талант в южнородопския град. За изкуството ѝ разговаряхме с нея.

- Коя е Петя Атанасова? Разкажете за себе си.

- От няколко месеца съм Петя Зенгин, тъй като се омъжих за бизнесмена Ферхат Зенгин. Миналата година завърших специалността „Мода“ във Факултета по пластични изкуства и архитектура на Нов български университет. Средно образование имам от Професионална гимназия по облекло и дизайн, специалност „Конструиране и моделиране на облеклото“. Имам множество участия с дизайнерски решения в различни експозиции и модни ревюта в София и страната. През 2005 г. се класирах за финала в конкурс за млади стилисти в Анбена. През 2004-а пък с колекция по екопроект, изработена от хартия, спечелих специалната награда за млади дизайнери в Пловдив, а по-предната година ми дадоха първа награда в раздел „Иновативна мода“ в същия конкурс.

- На какво залагаш в изкуството, което създаваш? Какъв е твоят стил на работа?

- Тъй като аз правя дрежи залагам на нестандартността на дрехата, необичайни форми и обеми, които променят женската фигура. Те на моменти правят жената по-агресивна, в други случаи по-женствена и нежна, зависи от концепцията на колекцията. Дрежите изглеждат по-сценични, не стават за ежедневна употреба, доста са авангардни. И клиентите ми, които евентуално биха пазарували от мен, трябва да са доста смели жени, готови да бъдат забелязани по всяко време, тъй като дрежите предизвикват интерес. Като материали обичам кожа, дантела.

- Как се породи тази страст у тебе към модата?

- Когато бях на 15 се запознах с една художничка от Кърджали – Гергана Илиева, която почина преди няколко години. Всъщност тя ми даде този творчески импулс към модата. Преди това никога не съм се занимавала с рисуване, а с музика - свирех на пиано. Запали ме толкова много, че даже се записах в професионалната гимназия по облекло и дизайн, където ми беше преподавателка и уреждаше участията ми в различни конкурси за млади дизайнери. Смело мога да кажа, че станаме приятелки и това повлия на по-нататъшното ми развитие и постижения. Тя ме насочи и към Нов български университет.

- Според теб, има ли формула за успеха на един млад дизайнер?

- Всичко се постига с любов, търпение и много работа, но никой не успява сам. Аз съм щастливка, че от самото начало имах до себе си семейството. Родителите ми ме подкрепяха във всички мои начинания не само финансово, но и морално, което е по-важно. Вече стана въпрос за едно лице, което изигра значителна роля тази скрита дарба в мен, за която дори аз не подозирах, да излезе на бял свят. В момента Председателят на Артдвижение КРЪГ в Кърджали Радост Николаева проявява нескрити симпатии към мен и ми дава възможност за изява.

- В Кърджали има ли достатъчно поле за изява на млад дизайнер?

- Самият факт, че аз съм тук показва, че Кърджали предлага все повече възможности за реализиране на дизайнерски талант. Не ме притеснява това, че градът е малък, тъй като вече всички боравим с интернет, където мога да рекламирам колекциите си, да осъществя моментални връзки и контакти и да правя продажби. За мен е много важно да работя в спокойна обстановка. А Кърджали предлага много места за вдъхновение на творците. Имаме красива природа, археологически забележителности, хора, които не са забравили традициите си. А за мен всеки един цвят, всяка една шевица, е много важна за работата ми. В крайна сметка, за да създадем нещр ново винаги черпим идеи от богатото народно творчество, което имаме. Горда съм, че живея в Кърджали, където народните костюми са толкова пъстри, а фолклорът богат. Това е израз на съжителстването на много етноси в региона, в което се корени богатството му.

- Какво намиращ в дизайнерството?

- Дизайнят е всичко около нас, което непрекъснато се променя. Търсят се все по-нови, съвършени форми – по-функционални, по-практични. Дизайнят е зависим от икономическото състояние на страната, дали е в положение на война или мир, защото се изменя със скоростта на светлината. Зависи от интересите на хората, от техните потребителски нужди, а за да разберем това трябва да ги изследваме. В такъв смисъл дизайнерството първо е психологически процес, а след това творчески и приложен. Човекът винаги се е стремил към съвършенство, затова и дизайнят е толкова динамичен – търси онази форма и обем, която да удовлетвори желанията и капризите на хората, а понякога и практическата им нужда.

- С какво друго се занимаваш освен с дизайн?

- Освен с шиене на дрежи, рисувам картини, включително украсявам интериор на заведение или жилище, занимавам се с плетиво. Взимала съм поръчки за портрети, последно на един бизнесмен от Лондон и на сина му. Преди това на Зеки Байрам, собственика на транспортна фирма „Етап груп“ и минерална вода „Ком“.

Публикация в Интервю, Кърджали Коментари (0)

Ресми Мурад: Ардино се надява на 90 % бюджетно изпълнение

Публикация от 02 септември 2010

Кметът на община Ардино – Ресми Мурад е на 37 години. Има висше икономическо образование. Владее руски и английски език. В момента тече първият му кметски мандат. Женен, с две деца. През свободното си време се занимава с овощарство и спорт.

Интервю на Живко ТЕНЕВ

- Г-н Мурад, с каква бюджетна рамка започнахте 2010 г.?

- С Решение №253 от 28.01.2010 г. на заседание на Общински съвет Ардино бе приет бюджета на общината за

2010 г. по прихода и разхода в размер на 6 606 318 лв. Вследствие на настъпилите бюджетни актуализации през годината, за първото шестмесечие към 30.06.2010 г. размера на бюджета възлиза на 7 425 267 лева. Голяма част от тези средства са делепирани от държавата дейности и целеви субсидии.

Планът за местните дейности и приходи през 2010 г. е в размер на 1 216 000 лв. Ще се спира само на няколко момента свързани с изпълнението на приходите. За отчетния период имуществените и други данъци в община Ардино са в размер на 171 000 лв. и представлява изпълнение на 85,4 % от планираните данъчни приходи за годината. В сравнение със същия период на м.г. те са с 41 000 лева повече.

Неданъчните приходи за първото полугодие на 2010 г. са в размер на 442 000 лв. и представляват 43,5 % от запланиваните за годината. В сравнение със същия период на м.г. ръста на неданъчните приходи е 142 000 лева. Общинските такси в т.ч. на неданъчните приходи са в размер на 259 000 лв. или 67 % от разчета за годината, като заемат дял от 59 % от всички неданъчни приходи за периода.

Общ приходите за първото полугодие на т.г. са 612 333 лв. Надявам се до края на годината да имаме 90 % изпълнение, а ако може да надхвърлим 100-те процента ще бъде наистина един много добър резултат.

- Как стоят нещата в разходната част на бюджета?

- В разходната част на бюджета не надвишаваме разходите в нито едно перо с 50 %. Разходите са по-малко, защото през първото полугодие повече се планира, организират се процедурите по изпълнението и затова в тези дейности имаме по-малко разходи.

Към края на отчетния период запланиваните за изпълнение обекти по списъка за капиталовите разходи ще бъде изпълнено на 100 %. Искам да уточня само още едно обстоятелство, че просрочените задължения към края на отчетния период са 33 000 лева, от които 31 000 лв. са в образованието, като 10 000 от тях са в държавните дейности и 21 000 лв. са задължения в местните дейности. В заключение ще отбележа, че финансовите средства на общината се управляват добре и с този темп ще се стремим да завършим годината, като имаме минимум просрочени задължения. Това би бил най-идеалния вариант за общината, за да може през следващата година да си планираме програмата по същия начин.

- Какво представлява актуализирания план за бюджет 2010 на община Ардино?

- Изменението за бюджета на община Ардино е продиктувано, вследствие актуализацията на измененията и допълненията на Държавния бюджет с решение 463 на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет за 2010 г. То е продиктувано от намаляването на средствата, които ще получи общината като целеви субсидии от републиканския бюджет, които са делегирани от Министерството на финансите. Това ще се отрази на бюджета за 2010 г. като общртно намаление ще бъде 266 318 лв. По дейности намалението е разпределено по следния начин - за делегираните държавни дейности средствата ще са със 112 918 лв. по-малко, за капиталовите разходи се предвижда 91 618 лв. намаление, като средствата за пътища се намалят със 65 900 лв. Средствата за снегопочистване стават с 4 400 лв. по-малко. Изравнителната субсидия от 718 000 лв. става на 660 000 лв. Въпреки намалението няма причина да не изпълним нашите първоначални намерения за инвестиции в общината. Като цяло инвестициите се намалят, но според първоначално приетия план и поименния списък за инвестиции в общината ще бъде изпълнен. Това ще стане възможно вследствие на проведената процедура за възлагане на строителство. Относно обществените поръчки има постигната по-ниска цена. Вследствие на това намалението на бюджета ще поеме и разликата от намалената цена. Тук своето отражение ще дадат и усвоени средства по различни проекти. Преди дни предложих един допълнителен обект за вертикална планировка и благоустрояване двора на защитеното училище. Тези средства да бъдат изразходвани както е по закон, за същата дейност. И едно друго перо съдейства за промяната в списъка за капиталовите разходи, средствата за съфинансиране на одобрени проекти и средствата за проектни проучвателни работи. При първоначално планираните 171 300 лв. те се намалят с решение на Министерския съвет в актуализацията на бюджета на 145 600 лв.

- Какво се прави за културата в община Ардино?

- На територията на община Ардино функционират 16 читалища регистрирани в Окръжен съд Кърджали съгласно ЗЛСр ЗЮПНЦ и ЗЧ, като сдружения с идеални цели. Като средишно се явява читалище "Родопска Искра" в Ардино. Тези читалища развиват културно-просветна дейност в няколко направления. Най-важните от тях са библиотечно обслужване на населението, художествена самодейност, културно - масова работа; Ежегодно с решение на Общинския съвет се приема календарен план за културните и спортни прояви. Традиционни културни празници за общината са селищни празници на селата Бял извор, Жълтуша, Падина, Мпечино, Горно прахово, Брезен, Боровица, Сужово и др. Общинска администрация – Ардино, съвместно с културните организации организира честването на националните празници, бележити дати и годишнини. В традиция се превръщат организирания общински прегледи на любителското художествено творчество, културните празници на град Ардино, фолклорно-литературните вечери, които се посрещат с голям интерес от населението.

- Разчитате ли на спорта като средство за развитие на общината?

- Спортната дейност в община Ардино се осъществява от 4 клуба – Спортен клуб по тенис на маса, Футболен клуб "Юнак", волейболен клуб "Алада"- гр. Ардино и Футболен клуб "Родопа" в с. Бял Извор, който е с преустановена дейност.

С традиции в спорта за общината е тенисът на маса. Местната школа е изградила редица известни състезатели като Джеват Хасанов и Дургут Адемов – Джофи, като в негова чест се организира Международен турнир по тенис на маса. Състезателите от клуба участват както в състезания от календара на Българската федерация по тенис на маса, така и в състезания, организирани от Българската асоциация за селски спорт. Освен това от 1998 година в град Ардино функционира спортен клуб по бойни изкуства "Да дао".

- Здравео е едно от най-важните неща за хората в община Ардино, успяват ли да спасите болницата от закриване?

- Болничната дейност се осъществява от Многопрофилна болница за активно лечение – Ардино ЕООД. Към нея действа напълно оборудвано Детско отделение. В Ардино има филиал на ЦСМП – Кърджали с 5 лекари, 5 фелдшери и 5 шофьори за денонощно оказване на спешна и неотложна медицинска помощ. Общепрактикуващите семейни лекари по здравна каса на територията на общината са – 11, а стоматолозите – 7.

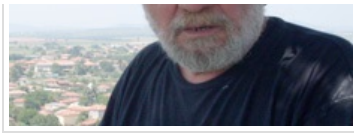
Публикация в [Интервю](#) [Коментари \(0\)](#)

Петко Серкеджиев: Прави нещо, което да ти пълни душата

Публикация от 06 август 2010

Художникът Петко Серкеджиев е роден в Тополовград. После е живял в Кърджали и София, завършил Художествената академия в класа на проф. Любен Прашков. Повече от 40 години се занимава с

реставрация и изографисване на икони и православни храмове. През месеците юли и август той работи по стенописите в параклиса "Света Богородица" край стамболовското с. Царева поляна.

Интервю на Живко ТЕНЕВ

- От колко време се занимаваш със стенописи на

православни храмове?

- Близо 40 години. Започнах да се занимавам със стенописи и реставрация, когато бях на 24-25 години и вече надвърлям 63-годишна възраст. Продължавам все още да го правя, Слава на Бога, защото няма начин възрастта да не си каже своето. На тези години вече не си същия, можеш да правиш нещата много по-добре, отколкото преди, но вече нямаш същите сили.

- През цялото това време колко храма са минали през ръцете ти?

Този тук е 37-ят храм или параклис, няма значение как ще го наречем. В това число обаче не влизат онези, по които съм работил реставрация, някакви възстановки и т.н. Това е наистина 37-ят ми храм като изцяло самостоятелно зографисване. Според мен това всъщност си е почти църква, просто му трябва един иконостас и наистина ще бъде такава.

- Освен това се занимаваш и с модерна живопис, как съчетаваши двете неща едновременно?

- То се получава малко като да се качиш от кон на магаре. Много е трудно, защото мисленето върви от един начин при тази работа, другото мислене е по съвсем различен начин. Просто трябва да се адаптираш, понякога минават ден-два, когато нищър не се получава. Много по-лесно е да минеш от модерната живопис към тази иконопис, отколкото от иконописата към живопис, защото е много трудно тогава. Това са съвсем различни вселени, просто казано изискват като мисъл и нагласа много различни неща.

- Кога точно реши, че ще се занимаваш с рисуване, как се получи при теб?

- Всъщност, откакто се помня все рисувам. Спомням си, че когато бях във втори или трети клас, учителката ме вдигна на черната дъска и аз нарисовах едно гълъбче. След това всички деца трябваше да напишат следния текст "Нашето другарче Петьо ще стане художник". Явно, че така се оказа и впоследствие. Много смешно и наивно звучеше тази история някъде през 50-те години, но аз наистина преминах през всички етапи на обучението, за да бъда художник. Разбира се, не мисля, че това е чак толкова важно, важна е работата впоследствие и трупането на опит. Другото са само лични знания, една такава суха материя, която трябва да се превърне в жива. Работата е тази която превръща човека в истински творец. С всяка измината година, с всяка ударена четка на стената усещаш как ставаш все по-добър и по-добър. Но за съжаление оказва се, че човек като поостарее вече е натрупа страшно много опит, ако можеше така да извади тоя чип от главата си и да го даде на някой друг, който да продължи, ама не става.

- Художникът е една изключително индивидуална личност, но обикновено всеки си има и своите учители, дали те директно са му държали ръката или той е черпил от техния опит не е важно но в този смисъл искаме да те попитам кои са твоите учители?

- Аз съм се учил най-вече от старите майстори. Бяхме много близки с проф. Любен Прашков, имах честта да познавам и проф. Асен Василев – един от най-големите специалисти в България. Но всичкото е гледане, учене, търсене, ровене по стенописи, икони, албуми, църкви, манастири, и най-важното, трябва да си отворена система, така че всяко едно нещър да оставя следа у тебе, а ти малко по малко да формираш собствен вкус, стил и така изграждаш себе си като художник и като личност ако щрте. Защо и личната култура на един художник е от огромно значение. За него е важно примерно каква музика слуша, каква литература чете. Всички неща оставят следа, стига да си отворена система и да ги възприемаш. Всичко е много важно, ти не можеш да слушаш чалга и да правиш добра иконопис, просто не става. Не може животът и начина ти на мислене да са чалга и ти да правиш стенописи в църква или пък да създаваш една качествена, модерна живопис. Това просто са несъвместими неща.

- Ти си в този бранш вече доста години, според теб има ли разлика между времето преди промяната и сега, в смисъл дали се строят повече нови храмове, които имат нужда да бъдат зографисвани?

- Разлика не бих казал, че има, но преди нещата бяха някак си по-организирани. Повече се прецизираха нещата, сега всеки който си помисли, че е художник, иконописец или нещър друго, въпреки, че е нарисувал една две самодейни икони и започва да си мисли, че едва ли не може да прави църковна иконопис. За тия неща трябва много култура, много натрупуване, много познания. Първо трябва да познаваш всички писания, да познаваш историята, иконографията. Това са неща, които не стават така – от раз. Преди беше по-лесно защото бе по организирано, докато сега всичко е малко хаотично. Всеки строи, всеки иска да направи църква, но не знае как. А то не става само с желание, трябва специалисти, които разбират от тези неща и което им е работата. В повечето случаи не се оценяват тези неща и затова винаги има и грешки. Ето сега както куполът на тази църква е много по-голям от цялата композиция като архитектура. Стои някак си тромаво и я притиска, защото е прекалено голям и не върви, но няма кой да го каже. Преди все пак имаше една комисия, която казваше – това да, това – не! А сега вече никой не разрешава да му даваш съвет, всеки разбира от всичко, едва ли не от иконопис, архитектура. Парите какво ли не правят.

- Наскоро имах един разговор с проф. Светлин Русев на тема фалшификати в живописата, случвало ли ти се е да се сблъскаш с такива и в иконописата?

- Има разбира се, но интереса към иконата вече не е толкова голям. Имаше голям интерес към нея преди 30-40 години, но сега вече не е така, да не говорим, че по-качествените неща изчезнаха от църквите. Изкрадоха ги, продадоха ги по тайни канали и сега са в чужбина. Фалшификати са се правили още по времето на Микеланджело и Леонардо да Винчи, както и на другите стари майстори и ще продължат да се правят. Но нека да се правят, защр не, който може – нека да прави. То е въпрос на можеене, а пък оттам нататък вече да му мислят критиците, колекционерите и специалистите, които трябва да ги открият и да ги докажат. Правенето на един добър фалшификат същр значи майсторство. Да можеш да повториш така добре един стар майстор, така, че да заблудиш куп специалисти, и това е можеене, само че то е тръгнало в малко неправилна посока. В случая правене на пари, защото то се прави за пари, не за друго. В края на краищата всеки отговаря сам за себе си. Разбира се, не подкрепям правенето на фалшификати.

- Конкретно за работата ти по този храм, какви впечатления имаш от местните хора, които

се явяват нещро като домакини?

- То домакини почти няма, те са доста хора и между тях петима братя, които са в основата на всичко, както и един спонсор от Кърджали, който се занимава със строителните работи. Хората са влезли много истински в цялата работа, обичат параклиса си, радват се на всяко нещро, което се прави в него, но общо взето по български нещата се влечат, размотават се, днеска, ако не стане има утре и така времето си минава. Но въпреки това, по принцип хората тук са добри, ентузиастични са, радват се на всяко нещро, което става. Всеки ден идват да видят как вървят стенописите, драго им е, но понякога само с гол ентузиазъм не става. Трябва сериозно да се заемат с някои нещра, но и те си имат своите ангажименти, защото това са хора, които си имат друга работа и други приоритети, и това тук сякаш става между другото. И аз сякаш съм тук между другото и се налага за някои нещра да ги ръгам, да ги ръчкам в името на това да стане по-бързо.

- Има ли някакви конкретни срокове за кога трябва да бъде завършен този храм?

- Не бих казал че има срокове, но трябва да се случи някъде до края на август може би, защото след това имам поети други ангажименти към Царево, Ахтопол. Надявам се да свърша по-бързо. Тук няма едни цигари откъде да си купиш. Няма никакъв транспорт и връзки с цивилизацията. Аз съм тук вече един месец, работя всеки Божи ден от шест и половина сутринта до осем и половина вечерта и не съм почивал изобщо. Ако реша да отида до Хасково или до Кърджали примерно, за мен това ще бъде цял един загубен ден. Влакът, който пътува за Кърджали, примерно може да се хване от една гара, която се намира на 3 км. от селото и той пътува час и двадесет минути до Кърджали, а това са само 28 километра. Това си е направо жива емоция да пътуваш по този начин, само че когато нямаш работа. Пък и влаковете са вече никак си по-модерни, няма ги онези стари каубойски влакове, в които можеш да запалиш и цигара. Сега са чисти, уютни, но тези 28 километра за час и двадесет минути, просто си е едно преживяване. Жалко е, че хората тук нямат добри комуникации, нямат връзка. Аз съм тук за месец-два и си отивам, но те ще живеят тук цял живот, разбирате ли за какво става въпрос. Съседните села са много по-добре уредени. Магазините им са по заредени, има кафенета и за младите хора е възможност да общуват. Иначе мястото тук е фантастично, то е просто възшебно.

- Като говорим за такова място забелязах, че вътре в храма има лястовиче гнездо, може ли да се твърди, че по този начин Светия Дух присъства тук?

- Сигурно, няма начин, той Светия Дух е навсякъде, но аз още първия ден като влязох и като видях птичките, така нещро ми светна в душата. Да видиш лястовици в тези времена, да ги чуваш как пеят тук в храма всеки ден, как отпледжат малките си, това е просто прекрасно. Тези дни предстои да идват бояджии и аз ще направя всичко възможно те да не унищожат това гнездо. Лястовицата е Божя птичка, още повече, че е влязла в храма. Ние хората сме станало много лоши в последно време.

- Освен ангажиментите в Созопол и Царево, какво ти предстои в чисто творчески аспект?

- Канех се да направя една изложба за 60-годишнината си, то стана така, че вече ще стана на 65 в най-скоро време и все още се размотавам. Не мога да се организирам, излизат ангажименти, които не мога да откажа. Спирам едната работа, започвам друга. В личен план на тази възраст вече не смея да правя планове, защото всичко става и ние трябва да се радваме на всеки ден, който Бог ни е подарил и да се занимаваме с това, което ни доставя най-голямо удоволствие и радост. Другото са битовизми и ежедневието, в което сме потопени всички. Ако ще и Пикасо да си и Леонардо да Винчи да си не можеш да избягаш от това ежедневието. Важното е да правиш това, което ти харесва и това, което искаш, защото правиш нещро, което не ти пълни душата, то не става истинско, особено в нашата работа.

Публикация в [Интервю](#) [Коментари \(0\)](#)

Всички права запазени ©. Новините идват бързо. тел. 0885/91 31 70 an_tenair@abv.bg